

Opis projektu „MOŻEMY WIĘCEJ – Partnerstwo na rzecz spółdzielni socjalnych” (D0219)

Najpoważniejszym problemem społecznym w skali całej Europy jest marginalizowanie każdego „innego” bez dawania mu szansy na powrót. Jako tzw. „normalne społeczeństwo” bardzo łatwo stygmatyzujemy i spychamy poza margines wszystkich „innych”; szczególnie tych, którzy dokonali jakiegokolwiek wykroczenia w stosunku do przyjętych norm lub też wykraczają poza pewne schematy i ramy swym zachowaniem, wyglądem, orientacją, pochodzeniem. Jednakże w żaden sposób nie znajdujemy chęci, motywacji i metod przeciwdziałania tym zjawiskom oraz sposobów przywracania „wypchniętych” z powrotem do społeczeństwa. Szczególnie dotyczy to osób dokonujących wykroczeń w stosunku do norm prawnych oraz tych, którzy z różnych, często niezależnych od siebie, powodów nie byli aktywni na rynku pracy przez wiele lat.

Celem ogólnym PRR „Możemy więcej – partnerstwo na rzecz spółdzielni socjalnych” jest: **stworzenie polskiego praktycznego modelu spółdzielni socjalnej dla osób wykluczonych lub marginalizowanych społecznie w oparciu o doświadczenia krajów realizujących takie przedsięwzięcia**. Natomiast głównym rezultatem PRR jest **Model insercji społecznej i zawodowej osób wykluczonych ze społeczeństwa i rynku pracy** (na przykładzie młodzieży opuszczającej zakłady poprawcze i osób dorosłych długotrwale bezrobotnych).

Projekt PRR, skierowany do osób wykluczonych i marginalizowanych społecznie, pokazuje praktyczne metody wprowadzania takich ludzi na otwarty rynek pracy. Są to w szczególności młodzi ludzie (w wieku 18 – 25 lat) opuszczający zakłady poprawcze oraz osoby dorosłe w wieku powyżej 40 lat, od co najmniej 3 lat pozostające bez pracy (np. opiekujące się osobami zależnymi, powracające z zagranicy itp.). Generalnie – obie grupy są dyskryminowane na rynku pracy.

PRR w wyniku niniejszego projektu wypracuje praktyczny model przedsiębiorstwa społecznego prowadzonego przez i na rzecz osób uznanych za wykluczone lub marginalizowane społecznie w silnym związku z kontekstem określonej społeczności i gospodarki lokalnej. PRR sprawdzi w ten sposób możliwości zakładania i prowadzenia spółdzielni socjalnych, jako nowego instrumentu na lokalnych rynkach pracy skierowanego do osób, dla których istniejące narzędzia przeciwdziałania bezrobociu i integracji społecznej okazały się bezskuteczne. Będzie to jednocześnie narzędzie pozwalające instytucjom o charakterze penitencjarnym, wychowawczym i społecznym prowadzić wspólną z władzami lokalnymi i organizacjami pozarządowymi politykę „łagodnej” - akceptowanej przez osoby marginalizowane i wykluczone społecznie – ich socjalizacji, resocjalizacji i insercji. Wszelkie działania w ramach projektu opierają się o zasadę równości i wzmacniania zidentyfikowanych predyspozycji i umiejętności jej twórców i pracowników. Pełnienie jakichkolwiek funkcji przez Beneficjentów projektu nie jest uzależniane od posiadanego wykształcenia, ale od zdolności objęcia określonego stopnia odpowiedzialności za zadania, które mają być zrealizowane. Oznacza to, że czynniki pierwotnie różniące uczestników projektu na dwie grupy, w trakcie zakładania i prowadzenia spółdzielni nie mają znaczenia. Proces edukacji został tak przeprowadzony, aby z jednej strony uzbroid uczestników projektu w niezbędną wiedzę i umiejętności społeczne i zawodowe, natomiast z drugiej – pozwolić im wydobyć z siebie te predyspozycje, zdolności i talenty, które – odpowiednio wsparte procesem kształcenia - pozwolą im zająć odpowiednią funkcję w strukturze spółdzielni. Uważamy bowiem, że nie poziom wykształcenia, a wrodzone i odpowiednio ukształtowane umiejętności (organizatorskie, przywódcze itp.) pozwalają zająć odpowiednie miejsce w społeczeństwie, a tym samym są gwarancją trwałej integracji ze społeczeństwem osób stygmatyzowanych.

Wartością dodaną projektu jest fakt objęcia nim grup niszowych, które dotąd nie podlegały żadnym systemowym działaniom o charakterze ekonomiczno – społecznym. W związku z tym realizowany projekt jest praktycznym wzorcem „wciągania” osób ze „stygmatami wykluczenia” w tzw. normalne życie, gdzie możliwe jest realizowanie własnych celów życiowych w zgodzie z obowiązującym prawem i normami społecznymi bez względu na własną przeszłość. Kolejną wartością dodaną projektu jest wskazanie praktycznych metod i sposobów na usamodzielnienie życiowe, społeczne i ekonomiczne grup beneficjentów (grup marginalizowanych lub wykluczonych społecznie).

PRR przyświecają przy realizacji niniejszego projektu dwie zasady. Pierwsza z nich to **idea spotkania Młodości (i jej atrybutów) z Dorosłością**, które we współczesnym świecie podległy erozji i poważnemu pokoleniowemu rozdźwiękowi. Drugą zasadą jest pozornie paradoksalne **włącznie do społeczeństwa osób przez to społeczeństwo wykluczonych poprzez wspólnotę (czyli spółdzielnię socjalną)**.

PRR dla realizacji projektu zmierzającego do wyrównywania szans osób stygmatyzowanych społecznie i wykluczonych z rynku pracy zostało zbudowane na zasadzie szerokiej reprezentacji różnych środowisk i sektorów. Dlatego też Partnerstwo, prócz organizacji społecznych (pozarządowych: FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, Stowarzyszenie TRATWA), tworzą również samorząd lokalny (Starostwo Powiatowe w Miechowie), spółdzielczość (Związek Lustracyjny Spółdzielni Pracy), biznes (Grupa Wydawnicza INFOR – Gazeta Samorządu i Administracji) i organizacja międzynarodowa (UNDP). Taka reprezentacja zapewnia skuteczne oddziaływanie na otoczenie społeczne i gospodarcze w kwestiach, które są przedmiotem promowania równouprawnienia i przeciwdziałania dyskryminacji na rynku pracy. Dlatego też przyznanie PRR logo Europejskiego Roku Równych Szans dla Wszystkich będzie uznaniem dla podejmowanych przez nas na rzecz osób marginalizowanych wysiłków i znaczącym czynnikiem motywującym do dalszych działań, jak również bardzo ważnym wyróżnieniem.

Sporządził: Jacek Kwiatkowski - Kierownik Projektu „Możemy więcej” (D0219)

„Możemy Więcej – Partnerstwo na rzecz spółdzielni socjalnych”

Projekt realizowany przy udziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PIW EQUAL

FRDL Małopolski Instytut
Samorządu Terytorialnego
i Administracji

gazeta samorządu
i administracji
gospodarka prawo finanse

Stowarzyszenie „TRATWA”

